

Bergmesteren Raudsand AS
c/o Veidekke Entreprenør AS Postboks 506 Skøyen
0214 OSLO

Oslo, 13.11.2020

Deres ref.:
T. Frogner

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/802

Saksbehandler:
Ellen Margrethe Svinndal

Endret tillatelse - krav til avslutning og etterdrift av Deponi 2 og Møllestøvdeponiet

Vi viser til søknad om utsatt frist for avslutning av Møllestøvdeponiet, datert 26. august 2020, og kommentar til varsel av 21. oktober 2020, oversendelse av avslutnings- og etterdriftsplan for Deponi 2 den 8. mai 2020 samt utfyllende informasjon om avslutningsplanen oversendt 30. september 2020.

1 Vedtak

Miljødirektoratet endrer tillatelse til forurensende virksomhet. Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt. Endringene i tillatelsen gjelder fra 13. november 2020.

Det er gjort følgende endringer:

- Punkt 9.1.3: ny frist for å avslutte Møllestøvdeponiet.
- Punkt 9.2.5: det er henvist til soneplanen i avslutnings- og etterdriftsplanen.
- Punkt 9.2.5: det er satt spesifikke krav til toppettingen.
- Punkt 9.2.6: det er lagt inn et ekstra målepunkt for måling av urensset sigevann og omformulert krav til setningskontroll.

Endringene i tillatelsen er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 6.

Bergmesteren Raudsand skal betale et gebyr for Miljødirektoratets saksbehandling. Gebyret fastsettes til 16 600 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

1.1 Frister

Innen 30. juni 2021 skal Bergmesteren Raudsand sørge for at:

- Møllestøvdeponiet er ferdig tildekket og avsluttet.

Se også den oppdaterte tillatelsen.

2 Kort om bakgrunnen for saken

2.1 Søknad om utsatt frist for tildekking av Møllestøvdeponiet

I brev av datert 26. august 2020 søker Bergmesteren Raudsand om utsatt frist for å dekke til Møllestøvsekkene i Raudsand. Fristen i tillatelsen etter forurensningsloven var opprinnelig satt til 31. oktober 2020. Bedriften opplyser om at arbeidene har ikke blitt fullført på grunn av manglende tillatelser fra kommunen og de søkte opprinnelig om 6 måneders utsatt frist fra byggetillatelse blir gitt for å ferdigstille tiltakene, evt. med forlengelse dersom arbeidene ikke kan gjøres ferdig pga. vinteren. I uttalelse til varsel om vedtak den 21. oktober 2020 skriver Bergmesteren at de enda ikke har mottatt skriftlig igangsettingstillatelsen slik at arbeidene kan starte. De vil derfor bli ytterligere forsinket med tildekkingen fordi arbeidene ikke kan utføres i vintermånedene. På grunn av denne situasjonen ber de om at frist for tildekking av Møllestøvdeponiet settes til 30. juni 2020.

2.2 Oversendelse av plan for avslutning og etterdrift av Deponi 2

I tillatelse etter forurensningsloven, datert 29. august 2019, fikk Bergmesteren Raudsand i punkt 13.1 krav om å utarbeide soneplan for midlertidig tildekking av Deponi 2 og i 13.2 krav om å sende inn nytt forslag til avslutningsplan for Deponi 2. De tilsendte dokumentene er bedriftens tilbakemelding på disse to punktene.

Avslutningsplanen viser at Bergmesteren legger opp til en etappevis avslutning. Deponiet skal dekkes til og planeres med en overflateform som gjør at mest mulig vann renner av på overflaten. De har foreslått et toppdekke som de mener gir rimelig grad av tetthet mot inntrenging av nedbør i deponiet og som vil begrense produksjonen av sivevann. De har også kommet med forslag til overvåkingsprogram for etterdriftsfasen.

2.3 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Miljødirektoratet vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemperne ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Miljødirektoratets myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Miljødirektoratet treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i blant annet forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Miljødirektoratet skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Nasjonalt prioriterte stoffer

Miljødirektoratet har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

3 Miljødirektoratets vurdering

3.1 Begrunnelse for vedtaket

3.1.1 Endring av frist for avslutning av Møllestøvdeponiet (punkt 9.1.3 i tillatelsen)

Tillatelse etter forurensningsloven punkt 9.1.3 setter krav om tildekking av møllestøvsekkene i Raudsand innen 31. oktober 2020. Deponi 2 kan ikke tas i bruk før møllestøvsekkene er dekket og Miljødirektoratet har vært på avslutningstilsyn. Tildekkingen har blitt forsinket da Bergmesteren har ansett at de ikke har alle nødvendige tillatelser fra Molde kommune på plass. Bedriften har fått tillatelse til å dekke til møllestøvsekkene, men ikke for andre tiltak i området. Siden tiltakene til dels henger sammen, har vi forståelse for at dette har gjort at arbeidene har blitt forsinket. Bergmesteren opplyser i tillegg at vesentlige deler av arbeidet er lite egnet til å gjennomføre om vinteren. Dette gjelder spesielt sikring av berg og etablering av leirvoll og membran. Dersom disse gjennomføres om vinteren kan det ha konsekvenser for sikkerheten til de som skal utføre arbeidene og for kvaliteten på tiltakene som skal gjennomføres.

Miljødirektoratet ser det som svært viktig at sekkene blir dekket til og ønsker i utgangspunktet å være restriktive med å gi utsatt frist. Vi har imidlertid forståelse for at prosjektet har blitt forsinket på grunn av forhold som Bergmesteren ikke kan lastes for. Vi ser også at det vil være vanskelig og lite hensiktsmessig å gjennomføre tiltakene om vinteren. Vi gir derfor utsatt frist til å gjennomføre avslutningstiltakene for Møllestøvdeponiet til 30. juni 2021. Det vil si at tildekkningstiltakene skal være avsluttet innen denne datoen.

3.1.2 Endring av krav til avslutning og etterdrift av Deponi 2

Vilkår for avslutning av deponiet er viktige fordi de skal hindre forurensning når det ikke lenger deponeres avfall og eieren ikke har et økonomisk incentiv for å drifte deponiet. Deponi 2 har enda ikke startet å ta imot avfall og det vil være lenge til det skal avsluttes. Miljødirektoratet har likevel fastsatt relativt detaljerte vilkår for hvordan avslutning skal gjennomføres og hvordan overvåking skal skje etter at deponiet er ferdig tildekket (etterdriftsfasen). Vi mener dette er vesentlig fordi det vil gi bedriften grunnlag for forutsigbarhet og mulighet for planlegging, men også fordi avslutningsvilkårene er utgangspunkt for den finansielle sikkerheten som Bergmesteren Raudsand må stille. Garantien skal sikre midler som Miljødirektoratet vil rå over dersom Bergmesteren går konkurs eller av andre grunner ikke har mulighet til å ferdigstille og følge opp deponiet etter avsluttet deponering. Avslutningsvilkårene vil være gjenstand for revisjon når tidspunkt for avslutning nærmer seg da det er sannsynlig at det vil være behov for enkelte justeringer når man har fått større kunnskap om deponiet gjennom driften.

Miljødirektoratet har konkludert med at vilkårene slik de når foreligger er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2 og endrer tillatelsen med nærmere fastsatt vilkår.

Endringen i tillatelsen medfører ikke at naturmangfoldet blir påvirket i nevneverdig grad, jf. naturmangfoldloven § 8. Det foretas derfor ingen vurdering av §§ 9 til 12.

3.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

3.2.1 Avslutning og etterdrift for Deponi 2 (punkt 9.2.5 i tillatelsen)

Soneplan

Avslutningsplanen inneholder en beskrivelse av hvordan deponiet skal avsluttes etappevis. Ved et stort deponi er dette et viktig tiltak for å hindre dannelse av forurenset sigevann. Norconsult har foreslått at hver enkelt etappe skal tildekkes permanent når den er ferdig oppfylt. Miljødirektoratet har i tillatelsen allerede lagt inn et vilkår om at tildekkingen skulle gjøres midlertidig. Løsningen som Norconsult foreslår, er et strengere tiltak som ivaretar miljøet på en bedre måte da det vil medføre en tettere overflate enn en midlertidig løsning. Vi har derfor endret vilkåret i tråd med dette. Det er videre lagt inn vilkår som legger den foreslåtte soneplanen til grunn for avslutning av deponiet.

Topptetting

Etablering av topptetting etter at deponiet er ferdig fylt opp er et viktig tiltak for å hindre at overflatevann kommer i kontakt med forurenset sigevann. Det er vesentlig at topptettingen utføres slik at det blir minst mulig vanngjennomstrømning inn i deponiet som kan føre med seg forurensende stoffer. En annen viktig funksjon er at topplagene skal sikre at mennesker eller dyr ikke kommer i berøring med de deponerte massene. Topptettingen må også være utført slik at den er holdbar i et langt perspektiv. Miljødirektoratet legger til grunn at topptettingen også skal beskytte mot avrenning etter at driften er opphørt og det ikke lenger er renseanlegg for sigevann i drift.

Det er stilt spesifikke vilkår om hva slags masser topptettingen skal bestå av og minimumstykkelse på disse. Dette innebærer følgende oppbygging (fra toppen og mot avfallet):

- Vekstlag tilpasset lokal vegetasjon >0,90 m
- Dreneringslag >0,2 cm
- Mineralsk tettlag >0,15 m, den hydrauliske konduktiviteten skal være minimum $1,0 \times 10^{-9}$ m/s.
- Arronderingsmasser/avrettet avfall

Mineralsk tettlag

Bergmesteren foreslo i avslutningsplanen at det mineralske tettlaget skulle bestå av 30-40 cm siltige eller leirholdige mineralske masser. I notat av 30. september 2020 utdyper konsulenten Norconsult at det kan være naturlig å ta utgangspunkt i masser som har en hydraulisk ledningsevne på under $K \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s. Dersom det ikke er mulig å skaffe til veie masser som har høyt nok leirinnhold er det mulig å bruke subbus som iblandes bentonittpulver, noe som vil gi en tetthet på bortimot $K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s. De foreslår at dette laget skal være 0,15 meter tykt.

Miljødirektoratet har valgt å legge inn et krav som er betydelig strengere enn det Norconsult har foreslått. Vi mener at det ikke kan legges til grunn av sigevann skal samles opp og renses slik Norconsult viser til i notatet, da dette vil opphøre på et tidspunkt etter at deponiet er avsluttet. Kravet til tetthet er det samme som stilles til bunntettingen for ordinære deponier, men med mindre tykkelse. På nåværende tidspunkt er det ikke kunnskap om hvor mye utlekking deponiet vil ha, men Deponi 2 skal inneholde svært store mengder avfall. Vi mener det er for usikkert å legge opp til en tetthet på $K \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s før vi kjenner det eksakte forureningspotensialet til deponiet. Siden det skal stilles finansiell sikkerhet for avslutning av deponiet må det tas høyde for at det kan bli nødvendig med strengere krav til topptetting enn det Bergmesteren har foreslått. Dette fordi vilkårene som fastsettes i tillatelsen, er bakgrunn for beregningsgrunlaget for finansiell sikkerhet.

Denne sikkerheten trer inn dersom Miljødirektoratet ved en eventuell konkurs må overta deponiet. Vilklårene som fastsettes nå er midlertidige og skal vurderes på nytt når avslutningen nærmer seg. Det er likevel vesentlige for direktoratet at de legger grunnlaget for at det er avsatt tilstrekkelige midler til en forsvarlig avslutning. Når det foreligger mer kunnskap om utslippet fra deponiet, er det mulig å søke om at vilkåret blir vurdert på nytt.

Massene over det mineralske tettlaget

Ved etablering av et tettlag som inneholder leire, er det viktig at det ligger tilstrekkelig med masser over som beskytter dette laget mot kulde som kan føre til oppsprekking av det mineralske tettlaget. Norconsult at gjort en vurdering av frostoffri dybde og angir den til å være 1,1 meter i Raudsand. De mener dette er tilstrekkelig da massene som vil bli brukt vil ha gode egenskaper for bortledning av vann. De viser til at deponiet vil ha en helning som gjør at 0,2 meter med drenerende masser vil ha stor kapasitet og raskt lede bort vann fra deponioverflaten. Vekstlaget på 0,9 meter vil også utjevne nedbør. Miljødirektoratet er enig med Norconsult i at dette virker å være tilstrekkelig og har lagt inn vilkår i tråd med forslaget i avslutningsplanen. Vi minner imidlertid om at det tidligere også er lagt inn et vilkår om at man skal forsikre seg om at av lagtykkelsene på drenslag, beskyttelseslag og vegetasjonslaget skal være slik at frostinntrengning ikke skjer i impermeable lag. Dersom det er begrunnet mistanke om at de fastsatte lagene ikke er tilstrekkelig for å hindre frost i det mineralske tettlaget, medfører denne bestemmelsen at man må gjøre en ny vurdering av tykkelsen på lagene og eventuelt gjennomføre tiltak dersom det viser seg å være nødvendig.

Norconsult viser til at avfallet som skal deponeres vil ha lavt innhold av organisk karbon og dermed liten dannelse av karbondioksid og andre gasser. Tillatelsen åpner heller ikke for at det kan deponeres masser som kan gi vesentlig gassdannelse. Miljødirektoratet vurderer derfor at det ikke er behov for å stille vilkår om gassdrenerende lag. Kravet om måling av deponigass er imidlertid opprettholdt slik at man kan gjennomføre tiltak dersom det mot formodning skjer en gassdannelse i deponiet.

Det er tidligere satt krav om at massene som skal brukes i alle sjiktene i topplagene skal være rene masser slik at de ikke medfører tilførsel av forurensning til deponiet. Det er nå lagt inn en henvisning til Miljødirektoratets veileder TA- 2553/2009 for spesifisering av hva som defineres som rene masser.

Vegetasjon

I avslutningsplanen ble det opprinnelig foreslått å plante små planter av bjørk, furu og rogn, men i notatet av 30. september 2020 fremkommer det at planter med dyperegående røtter må unngås. Vi minner om at tillatelsen i punkt 9.2.5 sier at planter med røtter som kan medføre brudd i topptettingen må unngås. For at det ikke skal oppstå tvil på grunn av ordlyden i vilkåret har vi endret dette til at brudd i det mineralske tettlaget må unngås og kravet er noe omformulert for at det skal komme bedre fram at bedriften må ha rutiner for å sikre at røttene ikke ødelegger tettlaget.

3.2.2 Overvåking og kontroll i drifts og etterdriftsfasen (punkt 9.3 i tillatelsen)

Ved en feil ble et krav om prøvetaking av sigevann før rensing uteglemt da tillatelsen ble gitt. Dette vilkåret er derfor tatt inn i punkt 9.3 nå.

I avslutningsplanen er det vist til kravene i avfallsforskriften for miljøovervåking i etterdriftsfasen som avviker fra vilklårene. Vi minner om at disse vilklårene tidligere er fastsatt i tillatelsens punkt 9.3 og det er disse kravene som skal legges til grunn ved utarbeidelse av overvåkingsprogram og beregningsgrunnlag for finansiell sikkerhetsstillelse.

Setningsmålinger

Punktet om setningsmålinger er flyttet og omformulert.

3.3 Finansiell sikkert (punkt 9.5 i tillatelsen)

Miljødirektoratet har fått tilsendt utkast til finansiell sikkerhetstillelse. Den gir imidlertid ikke tilstrekkelige opplysninger til at vi kan vurdere den. Det er viktig at beregningsgrunnlaget tar utgangspunkt i vilkårene som er stilt for deponiavslutningen i tillatelsen. Bergmesteren Raudsand har tidligere fått oversendt et excel-ark til bruk for å beregne kostnadene. Vi ber om at dere benytter dette og oversender arket i sin helhet slik at det kan benyttes som utgangspunkt når vi skal ta stilling til beløpet. Vi gjør oppmerksom på at beløpene skal inkludere merverdiavgift og at kostnader for innkjøp av materialer og tjenester skal være basert på markedsverdi.

Siden hver enkelt sone skal avsluttes fortløpende, kan Miljødirektoratet akseptere at bedriften stiller garanti for én sone om gangen dersom det er ønskelig. Dvs. at det beregningsgrunnlaget som sendes inn bare trenger å inneholde kostnader for avslutning og etterdrift for sone 1

Videre oppfølging av beregningsgrunnlaget og finansiell sikkerhet gjøres i egen sak. Vi minner imidlertid om at Bergmesteren Raudsand ikke kan ta imot avfall i Deponi 2 før sikkerhetsstillelsen er fastsatt og godkjent av Miljødirektoratet.

4 Saksgang

Det er et krav i tillatelsens punkt 13.1 og 13.2 av Bergmesteren Raudsand skal oversende henholdsvis soneplan for oppfylging av deponiet og foreløpig avslutningsplan for Deponi. 2. Begge disse forholdene medfører behov for endring av tillatelsen. I samme periode har vi mottatt søknad om endring av punkt 9.1.3 om frist for avslutning av Møllestøvdeponiet. Miljødirektoratet har sett det som hensiktsmessig å slå vedtak i disse sakene sammen. Utkastet med endring av vilkårene er sendt til uttalelse til Molde kommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Kommunen har også tidligere fått oversendt søknad om utsatt frist for Møllestøvdeponiet.

Miljødirektoratet behandler søknadene i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

4.1 Korrespondanse

4.1.1 Korrespondanse om endret frist for avslutning av Møllestøvdeponiet

Miljødirektoratet oversendte den 8. september 2020 en anmodning til Molde kommune om å uttale seg til søknad om utsatt frist for Møllestøvdeponiet.

4.1.2 Korrespondanse om avslutnings- og etterdriftsplan for Deponi 2

Molde kommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal har fått oversendt utkast til endret tillatelse og mulighet til å kommentere dette. Frist for å kommentere utkastet var 10. november 2020.

4.2 Uttalelser

4.2.1 Uttalelse til søknad om endret frist for avslutning av Møllestøvdeponiet

Molde kommune skriver i brev av 23. september 2020 at kommunestyret i møte den 18. juni 2020 ga tillatelser til tildekking, sikring og opprydding av møllestøvsekkene, men ikke til øvrig deponering av masser eller andre tiltak da det ikke forelå nødvendig dokumentasjon. Vedtaket ble påklaget av Bergmesteren og klagebehandlet i nytt kommunestyremøte 17. september 2020. I dette møtet ble det gitt nødvendig tillatelser for videre arbeider i Deponi 2, men da det manglet en del informasjon knyttet til rekkefølgekrav ble igangsettingstillatelse ikke gitt. Kommunen opplyser i oktober at de nå har mottatt flere rapporter, men at disse foreløpig ikke er saksbehandlet.

4.2.2 Uttalelse til utkast for endring av tillatelsen

Det kom ikke inn uttalelser som gjelder vilkårene for avslutning og etterdrift.

5 Klagerett

Bergmesteren Raudsand og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ragnhild Orvik
seksjonsleder

Ellen Margrethe Svinndal
sjefingeniør

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	Molde